

Vähävaraisille tarkoitettu aineellinen apu -hanke

4441/00.01.05.01/2023

Tulevaisuuslautakunta 24.05.2023 § 58

Lisätiedot	Kehittämiskoordinaattori Heli Aalto Puh. 013 330 7908
Päätösehdotus	Strategiajohtaja Pirskanen Ilkka: Tulevaisuuslautakunta päättää hyväksyä "Vähävaraisille tarkoitettu aineellinen apu"- hankkeen hankehakemuksen ja valtuuttaa kehittämisjohtajan tekemään suunnitelmaan mahdolliset tarvittavat muutokset rahoittajan ohjauksen puitteissa ennen rahoituspäätöksen saamista.
Päätös	Hyväksyttiin.
Selostus	<p>Suomalaisen yhteiskunnan muuttuminen ja eriarvoisuuden voimakas lisääntyminen, keskinäisen kilpailun voimistuminen ja viimeaikaiset vakavat globaalit tapahtumat (Korona, sodat) vaativat kaikilta ihmisiltä yhä enemmän, jotta arjessa pärjää ja yhteiskunnassa selviää. Elinkustannusten voimakas kasvu viimeisen vuoden aikana on lisännyt merkittävästi jo entuudestaan heikossa taloudellisessa tilanteessa elävien ihmisten huolta ja pahoinvointia.</p> <p>Päätettävänä oleva hanke auttaa ja tukee kaikkein heikoimmassa ja haavoittuvimmassa asemassa olevia suomalaisia. Hanke vastaa näiden ihmisten akuutteihin taloudellisiin haasteisiin sekä auttaa heitä tunnistamaan omaan elämäänsä liittyvät kriittisimmät haasteet ja tuen tarpeet sekä tarjoaa näihin kohdennettua tukea ja apua. Yhteiskunnassamme toimiva vähävaraisten ruoka-apu perustuu lähtökohtaisesti hävikkiruokan jakamiseen. Kasvaneiden kustannuspaineiden ja lisääntyneen avuntarpeen myötä hävikkiruokaan perustuvan ruoka-avun määrä ei ole kasvanut samassa suhteessa avuntarvitsijoiden määrän kanssa. Ruoka-aputoiminta on myös merkittävä väylä kohdata ja saada palvelujen piiriin tukea tarvitsevia ihmisiä ja jopa kokonaisia perheitä. Ruoka-avun kautta saadaan samalla lisättyä palvelutietoisuutta- ja myönteisyyttä sekä madallettua ihmisten kynnystä ottaa yhteiskunnan eri toimijoiden moninaista apua vastaan. Toiminta on myös ennaltaehkäisevää siinä määrin, että joskus tukea tarvitsevien ihmisten tilanne voi olla hyvinkin pienestä kiinni. Tällöin jo pienelläkin tuella voidaan saada merkittäviä hyvinvointimuutoksia aikaan tai estää tilanteiden merkittävä heikentyminen.</p> <p>Päätettävänä oleva hankehakemus kuuluu ESR+- ohjelmaan Yhdessä tehden – Tukea, tekoja ja hyvinvointia 1.9.2023-29.8.2025</p>

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 6 Aineellista puutetta torjuva Suomi, Eväitä elämään.

Hanke on ryhmähanke. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue on osatoteuttaja, päätoteuttajana Kirkkopalvelut ry. Hankkeen valmistelusta ovat vastanneet Kirkkopalvelut ry sekä Pohjois-Karjalan hyvinvointialue - Siun sote. Kirkkopalvelut ry on Suomen evankelisluterilaisten seurakuntien ja kirkollisten järjestöjen yhteistyö- ja palvelujärjestö. Hankkeessa ei ole omavastuuosuutta.

Siun soten rooli on tukea alueen järjestöjä / pieniä toimijoita ruokakorttien jakamisessa eteenpäin hallinnoimalla hanketta. Pienillä järjestöillä ei olisi ollut mahdollisuutta lähteä hakemaan hanketta itsenäisesti. Järjestöillä on vahva osaaminen avun tarpeessa olevien ihmisten kohtaamisesta. Järjestötoimijoiden kautta ruoka-apu tavoittaa ruoka-avun kohderyhmässä olevat henkilöt ja heidän perheenjäsenensä.

Siun soten kehittämissyksikkö vastaa osahankkeen hallinnointiin liittyvistä asioista. Kehittämissyksikköön palkataan työntekijä, projektikoordinaattori, jonka tehtäviin ruokakorttien tilaaminen ja edelleen jakelu maakunnassa kuuluu. Työntekijän tehtäväkuvaan kuuluu antaa ohjausta ja neuvontaa järjestöille ruoka-avun jakamiseen ja liitännäistoimiin liittyen, hän opastaa myös korttien jakeluun liittyvissä käytänteissä.

Siun sote hakee rahoitusta ajalle 1.9.2023-29.8.2025. Hankkeessa ei ole omavastuuosuutta eli tuki on 100%. Haettu valtionavustus vuodelle 2023 on **35 408 euroa**, vuodelle 2024 **106 226 euroa** ja vuodelle 2025 **70 816 euroa**. Yhteensä hankeajalle 212 450 euroa. Yhteensä rahoitusta siis haetaan Siun sotelle 212 450 euroa.

Kirkkopalvelut ry hakee rahoitusta yhteensä hankeajalle 3 420 000 euroa ja **hankeiden yhteenlaskettu budjetti hankeajalle on 3 632 450 euroa.**

Siun soten kautta kortteja ovat sitoutuneet edelleen jakamaan: Joensuun ortodoksinen seurakunta, Perheiden paikka ry, Metka kylätalo / Lieksan somaliperheyhdistys, Joensuun nuorisoverstas ry, Ilomantsin 4H yhdistys ry, Joensuun siniristi ry, Joensuun seudun monikulttuurisuusyhdistys ry, Hyvä apu ry, Palvelu- ja lähetisyhdistys Toivontähti ry. Toimijat tavoittavat 11/13 kunnasta Siun soten alueella. Yhteensä kortteja tilataan Siun soten kautta 4650 kappaletta kahden vuoden aikana. Paikallisella tasolla yhteistyötä tehdään kirkkopalvelujen, SPR:n sekä muiden mahdollista hankerahaa saavien tahojen kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi. Kirkkopalvelujen kautta jaetaan valtakunnallisesti 179 seurakunnalle yhteensä 75 000 maksukorttia.

Järjestöjen liitännäistoimet, joita korttien jakamisen yhteydessä on toteutettava, ovat kaikki järjestöjen omaa toimintaa ja he vastaavat niiden järjestämisestä. Siun soten projektikoordinaattori ohjaa ja neuvoo toimijoita liitännäistoimiin liittyvissä asioissa. Siun sote avustaa järjestöjä liitännäistoimiin liittyvässä viestinnässä, tämä osuus katetaan 7 % liitännäiskuluista. Lisäksi Siun sotella on mahdollisuus hankkia liitännäiskuluista mukana oleville järjestöille esimerkiksi materiaalia

terveellisestä ruokavaliosta, elämäntapaohjauksesta tms. jaettavaksi asiakkaille.

Hankkeella ei ole varsinaisia sellaisia kustannusvaikutuksia hyvinvointialueelle, joiden takia olisi tarve laatia laskennallinen tarveselvitys. Toimialueilta mahdollisesti tarvittava tuki esimerkiksi järjestöjen hankkeeseen sisältyvän neuvontavelvollisuuden toteuttamiseksi voidaan katsoa kuuluvan jo lähtökohtaisesti osaksi työnkuvia.